

GUD ÄR NÄRMARE ÄN DU TROR

Predikotema våren 2007

Korskyrkan Borås den 25 februari 2007, av Micael Nilsson

Söndagens tema: Bättre tankar

Mitt ibland er

Den här veckan har jag tänkt på Johannes döparens ord, Joh 1:26: *"Mitt ibland er står en som ni inte känner..."*

I en enda laddad mening fångar profeten både vår förtvivlan och vårt hopp.

Vår förtvivlan i orden: *"...en som ni inte känner."*

Genom profeten Jesaja talade Gud 700 år tidigare till det judiska folket, Jes 45:4-5: *"(jag) har gett dig ditt namn, ditt hedersnamn, fastän du inte känner mig. ...*

Jag rustar dig till strid, fastän du inte känner mig..."

"...en som ni inte känner" Däri ligger människans djupaste förtvivlan. Aposteln Johannes skrev om Jesus, Joh 1:11: *"Han kom till det som var hans, och hans egna tog inte emot honom."*

"Mitt ibland er står en som ni inte känner..."

Vår djupaste förtvivlan, vår rastlöshet och vår rotlöshet har sina rötter i att vi inte känner Gud. Varje rapport om krig och terror är en rapport om att vi inte känner Gud. Varje utslag av själviskhet, av självupphöjelse på andras bekostnad är ett utslag av att vi inte känner Gud. All ångest, all tomhet, all meningslöshet och all livsleda har sina djupa rötter i orden *"...en som ni inte känner."*

Men i samma, korta laddade mening finns också hoppet: *"Mitt ibland er..."* Mitt ibland er... finns Gud.

Även om ni inte känner honom.

När aposteln Paulus en gång mötte sökande människor i Aten sa han om Gud Apg 17:27-28: *"...han är ju inte långt borta från någon enda av oss."*

I dessa ord ligger så mycket hopp. Inte långt borta. Du behöver inte göra en lång resa till någon helig plats någon annan stans. Mitt ibland er... finns Gud.

"Mitt ibland er står en som ni inte känner..." Johannes kunde sagt det så här: - *Gud är närmare än du tror.*

I vår använder vi oss, i några gudstjänster, och i våra husgrupper, och kanske t.o.m. i våra personliga andakter, av en bok med just den titeln: "Gud är närmare än du tror". Den är skriven av pastor John Ortberg och är en ovanligt klok bok. Den utgår från många löften i Bibeln om Guds närvaro i våra liv. Men fast Gud är nära är det också ett faktum att vi glömmer lätt. Vi tappar bort Gud ur vårt tankeliv och ur vårt känsloliv. Därför behöver vi lära oss att bli medvetna om Guds närvaro. Och boken handlar om just det. Min predikan idag motsvaras av bokens femte kapitel, som handlar om tankelivet.

Tankelivet

Frågan vi ställer kunde formuleras så här: Om Gud finns nära mitt i livet, hur kan vi då låta det också färga och forma tankelivet?

Jag har mött mycket nöd och jag har frågat mig själv ibland hur det kan komma sig att olika människor kan möta liknande situationer på så helt skilda sätt.

Två människor drabbas av samma sjukdom. Den ene blir bitter medan den andre utstrålar hopp och trygghet. Sjukdomen är densamma. Sjukvården är densamma. Skillnaden sitter i tankarna.

Två människor lever under knappa förhållanden. Den ene blir avundsjuk, den andre är förnöjd. Inkomsten är densamma. Skillnaden sitter i tankarna.

Två människor lyckas med sin karriär. En använder sin position för att förbättra livet för sin omgivning. Den andre använder sin position för att förbittra livet för sin omgivning. Titeln på kontorsdörren är densamma. Skillnaden sitter i tankarna.

Två människor kallar sig kristna. Den ene lever för sig själv och sitt eget. Den andre lever för Gud. Den förste är ljum. Den andre brinner varm. Gud är densamme. Skillnaden sitter i tankarna.

Idag talar man ofta inom viss terapi om att styra sina tankar. Om man kan styra sina tankar kan man tämja sina känslor och forma sitt liv, menar man.

Men att styra sina tankar är inte lätt. Det blir många tankar att styra. Det sägs att vi tänker omkring 65 000 tankar varje dygn – och det sägs att 95 % av dem är samma tankar som vi tänkte föregående dygn.

Men jag ska inte tala om hur du kan styra dina tankar. Inte för att det skulle vara ointressant utan för att jag, om jag nu bara har några minuter till mitt förfogande, skulle vilja tala om **något ännu viktigare**, nämligen om hur du kan göra ditt tankeliv till en mötesplats där du möter, samtalar med och lär dig att lyssna till Gud.

Utan Gud

Detta är ett stort ämne. Först behöver vi veta något om vad Bibeln säger om hur det är med våra tankar utan Gud. I Ef 4:7 skriver Paulus att utan Gud är våra tankar tomhet, och säger senare i samma kapitel att vårt förstånd har blivit förmörkat.

När vi bröt med Gud bröts någonting inom oss. Bibeln säger att vi förlorade härligheten från Gud.

Det är därför människan söker. Vi vet intuitivt med oss att vi har förlorat något. Bibeln säger att det vi förlorat är vårt hjärtas gemenskap med Gud. Och kvar blev ett tomrum. Våra tankeliv kretsar ofta omkring detta tomrum. Det är vad Bibeln säger.

Det är intressant att se hur ny psykologisk forskning bekräftar detta. Psykologen Mihalyi Csikszentmihalyi har ägnat många års studier åt att kartlägga tusentals människors tankeliv. De utrustades med en personsökare som programmerades för att ge ifrån sig ett läte vid ett antal slumpmässigt utvalda tillfällen. Vid dessa tillfällen måste försökspersonerna genast skriva ner vad de gör, känner och tänker.

Ett av de mest anmärkningsvärda resultaten handlar om ensamhetens konsekvenser. Studien visar att när vi är ensamma och inte störs av ljud eller andra intryck vandrar våra tankar automatiskt mot en känsla av missnöje, att inte räckta till, mot oro för framtiden och mot konstant självupptagenhet. Han skriver: *”Förståndets normaltillstånd är, tvärt emot vad vi ofta tänker oss, kaos... I sina försök att undvika detta tillstånd är människor ofta angelägna om att fylla sina hjärnor med vilken lättillgänglig information som helst, bara den hindrar koncentrationen från att vända sig inåt och uppehålla sig vid negativa känslor. Detta är förklaringen till att vi tillbringar sådana enorma mängder tid med att titta på TV, trots att vi sällan finner något nöje i det.”*

Modern psykologisk forskning kartlägger hur människan i sina tankar roterar kring ett inre tomrum, omkring sorgen över en slags förlust. Vi går inåt. Vi går vilse. Redan Paulus talade alltså om ett tankeliv dominerat av tomhet. En tomhet som måste förstås utifrån orden från Rom 3:23: *”Alla har syndat och gått miste om härligheten från Gud.”*

Med Gud

Detta är intressant, men... det är inte särskilt goda nyheter. Det kan hjälpa oss att förstå oss själva, men det löser ändå inte problemet. Evangelium betyder inte "korrekt analys". Evangelium betyder "goda nyheter".

Här kommer de goda nyheterna: När en människa kommer till tro sker ett vidunderligt under i hennes inre värld. Att komma till tro är mer än att intellektuellt bejaka ett antal lärosatser. Jesus liknar det vid en födelse. Att säga ja till Gud är att släppa in Gud. En av bibelns mest häpnadsväckande bibelverser är en brevtextr, en påminnelse till de troende i staden Korint, 1 Kor 3:16: *"Förstår ni inte att ni är Guds tempel och att Guds ande bor i er?"*

Det fanns många problem i Korint. Paulus ser att dessa problem bottnar i en tragisk okunskap: *"Förstår ni inte att ni är Guds tempel och att Guds ande bor i er?"*

Paulus menar att om de troende i Korint insett det, och levtt i den insikten skulle det förändrat det mesta. Och då måste man fråga: Är det så i vår tid också? Beror många av våra problem på att vi glömt detta första och största, att Gud är närmare än vi tror. Hur nära? "Guds ande bor i er." När du kom till tro flyttade Guds Ande in i ditt liv.

Kristi tankar

En sak till: Gud är en Gud som söker dig. Bibelns Gud talar. Inte bara talade – i förfluten tid. Han gör det än. Bibelns Gud söker oss, tilltalar oss, stör oss, tröstar oss. Även när vi inte vill lyssna.

Taizerörelsens grundare, Broder Roger, bad: *"Herre Kristus, du fanns alltid i mitt inre, men jag visste det inte. Du fanns där, men jag sökte dig inte."*

Johannes sa: *"Mitt ibland er står en som ni inte känner..."*

Men eftersom Gud finns i ditt inre, om du är född på nytt, och eftersom Gud kommunicerar, talar, viskar, ropar, söker dig, så är det naturliga att Gud talar i och genom ditt tankeliv.

En kort mening i 1 Kor 2:16 fångar en hel inre värld av gemenskap med Gud: *"...vi tänker Kristi tankar."*

Gamla gifta par kan ibland komma på sig med att nästan tänka sin partners tankar. År av gemenskap och närhet gör att man nästan vet vad den andre tänker.

"...vi tänker Kristi tankar." Orden beskriver en underbar intimitet, en fascinerande närhet och förtrolighet med Kristus. Gud finns i våra liv. Gud talar genom intryck och tankar i vår inre värld.

Det är ord, men kanske mer *intryck*. Intryck och tankar med särskilt tydliga konturer. *"... vi tänker Kristi tankar."* Gud är närmare än du tror. Så nära som dina tankar är.

Men detta är också svårt, för alla våra tankar är verkligen inte Kristi tankar. Jag måste alltså lära mig urskiljning. Om jag inte gör det riskerar jag att gå vilse, och att i värsta fall också ta andra med mig.

En av de viktigaste processer jag går igenom vid en predikoförberedelse handlar om att försöka förstå vad som bara är mina egna tankar och vad som verkligen är värt att kalla ett ord från Gud.

Och det är svårt. Med mig bär jag mångas andra människors tankar och önskemål, och alla mina egna tankar och känslor. Jag är en härva av idéer, förstånd och missförstånd, glädje, kärlek, rena motiv, men också dunkla motiv med sina rötter i min inskränkthet och i värsta fall i min stolthet. Och det är på samma sätt med dig.

Alltså måste du pröva dig noga innan du hävdar att du har ett budskap från Gud. Att säga: - *Så säger Herren*, efter ett eget känsloutbrott, eller efter ord av självupphöjelse, är att missbruka Guds namn.

Jag vet hur svårt det är i mitt eget liv och jag ser det ibland hos andra. Ibland blandar man ihop det egna känslolivet med Guds ledning.

Hur lär man sig då att urskilja?

Låt mig ge dig tre goda avstämningspunkter:

1. Stämmer dina tankar med Guds ord?

I årtusenden har människor läst och provat – och lärt känna Gud, genom Bibeln. Bibeln är ”helig skrift”. Ord som Anden sagt amen till. Om någon människa, om det så är du själv, sätter sig över dessa ord måste du känna dig fri att ifrågasätta. Hebreerbrevets författare skriver, Hebr 4:12: *”Guds ord är levande och verksamt. Det är skarpare än något tveeggat svärd och tränger så djupt att det skiljer själ och ande, led och märg och blottlägger hjärtats uppsåt och tankar.”*

2. Stämmer dina tankar med den bild av Jesus som evangelierna förmedlar?

Jesus är inte flummeri. Han är ordet som blev kött, säger Bibeln. Han är kött och blod. Jesus är Guds tydliga närvaro mitt ibland oss. Aldrig ser vi Guds tankar så tydligt som i Jesu liv. Så nu kan du fråga, inför dina eller andras tankar: - *Kunde det vara Jesus som sa det?*

3. Dela dina tankar med andra andligt mogna och goda människor.

Låt andra hjälpa dig att pröva dina tankar. Kanske kan andra korrigera. Kanske kan andra komplettera. Kanske kan andra bekräfta. Och andra kan be med dig och söka Guds väg tillsammans med dig.

Sammanfattning och avslutning

Låt oss nu sammanfatta och avsluta för att sist fundera över vad vi egentligen ska göra av ett sådant här budskap.

Gud är en Gud som talar!

Hans tystnad då och då är inte detsamma som att Gud är frånvarande. Ibland är hans tystnad hans sätt att tala.

Profeten Sakarja sa en gång, Sef 3:17: *”Han gläder sig över dig med lust, han tigger stilla i sin kärlek...”*

Ofta talar Gud genom sitt ord. Ibland genom vänskap och goda samtal. Och då och då genom direkta tankar och intryck. Gud talar ibland genom direkta ingripanden men oftare genom ett stilla pågående samtal och i en växande övertygelse. Liselotte Johansson, pastor inom Svenska Missionskyrkans uttrycker det så bra:

”Det var under mitt första studieår på universitetet. En oro som jag inte förstod eller kunde härleda, hade börjat röra sig inom mig. Var det trots allt inte bibliotekarie jag skulle bli? En kväll blev jag desperat. Övertygad om att det var bråttom, sökte jag upp en pastor, som jag trodde hade en ”het linje” till Gud. Delade min oro och väntade mig en mäktig profetia, som i ett ögonblick skulle kasta ljus över hela min framtid. Allt jag fick veta var att jag skulle gå hem och sova lugnt. Nästa morgon skulle jag ha min morgonbön ”i vanlig ordning”, be om ledning för den dagen, försöka uppfatta om Gud gav impulser i någon bestämd riktning. Så skulle jag göra nästa dag, och nästa och nästa.

Arg och besviken gick jag hem. Men jag gjorde som min rådgivare sa. Började avsätta tid för att vara hos Gud, försöka lyssna till honom. Idag vet jag att det var vishet i själavårdarens råd. Den som kräver att Gud idag, nu skall lägga fram ritningarna för hela livet så att man kan godkänna och skriva under, möter ofta inget annat än tystnad. Men Gud talar till den som dag efter dag söker hans ansikte och delar med honom, stora och små frågor, bekymmer och glädje.”

En gång till: *"Gud talar till den som dag efter dag söker hans ansikte och delar med honom, stora och små frågor, bekymmer och glädje."* För Gud är närmare än du tror. Närmare än luften du andas. Nära som de tankar du tänker. Nära som kärleken i ditt hjärta.

"Mitt ibland er står en som ni inte känner..."

Eller som du kanske ha börjat känna, men som inbjuder dig till djupare samtal och närmare gemenskap.

Kom ihåg Paulus ord *"...han är ju inte långt borta från någon enda av oss.* Så nära att du just nu, i dina tankar, ensam eller tillsammans med en förebedjare, kan samtala med honom och lyssna till honom. Kan du tänka dig något bättre sätt att förvalta de korta minuter som återstår av denna gudstjänst? Eller det som återstår av våra liv?